

Yurt içinde Ekim ayı sanayi üretimi %5,7 daraldı.

Merkezi yönetim bütçesi Kasım ayında fazla verdi.

Büyümenin öncü göstergelerinden sanayi üretimi Ekim ayında takvim etkisinden arındırılmış verilere göre yıllık bazda %5,7 oranında daraldı. Sanayi üretimi verisi, üçüncü çeyrekte %1,6 ile oldukça sınırlı büyüme kaydeden Türkiye ekonomisinin son çeyrekte daralabileceğine işaret ediyor.

Ağustos-Eylül-Ekim aylarını kapsayan Eylül döneminde işsizlik oranı geçen yılın aynı dönemine göre 0,8 puan artışla %11,4'e yükseldi. Mevsimsel etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı da yükselişini sürdürerek Mart 2017'den bu yana en yüksek düzeyine ulaştı.

Kasım ayında merkezi yönetim bütçe dengesi yıllık bazda %10,7 oranında daralarak 7,6 milyar TL fazla verdi. Kasım ayında bütçe gelirlerini geçici faktörler destekledi. Bu dönemde bütçe harcamaları yıllık bazda %31,1 oranında artarak 74,3 milyar TL olurken, bütçe gelirlerindeki artış %25,6 seviyesinde gerçekleşti. Ayrıca, Kasım ayında faiz dışı denge 14,8 milyar TL fazla verdi. Ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın etkileri kendini bütçe verileri üzerinde hissettiriyor. Ocak-Kasım döneminde bütçe gelirleri %20,2 oranında yükselirken, harcamalardaki artış %24 düzeyinde kaydedildi. Böylece, bütçe açığı ilgili dönemde %106'lık artış kaydederek 54,5 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Faiz dışı fazla da bu dönemde %39,8 azalarak 17,3 milyar TL oldu. ([Bütçe Dengesi raporumuz](#)).

İç talepte yaşanan yavaşlama paralelinde bir süredir daralan yurt içi beyaz eşya satışları Kasım ayında da yıllık bazda %21 oranında geriledi. Ocak-Kasım dönemindeki daralma ise %17 düzeyinde gerçekleşti. Sektörde yurt içi satışları canlandırmak amacıyla 31 Ekim tarihinde özel tüketim vergisi (ÖTV) oranı %0'a indirilmişti. Fiyatları üzerinde %4-5 düzeyinde düşüşe neden olan uygulama ile satışlardaki daralma hızı bir miktar yavaşlamış oldu. Yurt içi pazardaki yavaşlamaya karşın, sektörün ihracatı artmaya devam ediyor. Kasım ayında %11 artış kaydeden adet bazında ihracatta yılın ilk 11 ayı itibarıyla artış oranı %7 oldu.

Küresel büyümenin yavaşlayacağına yönelik açıklamaların ve verilerin yatırımcılarda yarattığı endişeler dün ABD borsalarında satışları hızlandırırken, satış baskısı bugün Asya piyasalarında da devam ediyor. Bugün başlayacak olan Fed toplantısı sonrasında yarın yapılacak açıklama ile faiz arttırdıktan sonra Fed'in üç yıldır devam eden faiz artırımlarına ara verebileceği beklentileri artıyor. Fed yetkilileri Eylül ayında yayımlanan son tahminlerine göre gelecek yıl üç defa faiz artırımını yapmayı öngörüyorlardı. Ancak vadeli işlem piyasaları gelecek yıl için sadece bir faiz artırımını öngörüyor.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Ahmet Aşarkaya

ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Dünya Borsaları	Kapanış	%Değişim
MSCI Dünya Borsaları	1.914	1,45 ↓
MSCI GOÜ	968	0,42 ↓
MSCI Japonya Hariç Asya*	481	0,02 ↑
Dow Jones	23.593	2,11 ↓
S&P 500	2.546	2,08 ↓
Euro Stoxx 50	3.064	0,94 ↓
Shanghai*	2.570	1,09 ↓
Nikkei*	21.144	1,69 ↓

(*) TSI 08:30 verileridir.

Pariteler	Kapanış	%Değişim
EUR/USD	1,1348	0,34 ↑
USD/JPY	113,00	0,37 ↓

Emtia Fiyatları	Kapanış	%Değişim
Brent Petrol (USD/varil)	57,1	2,68 ↓
Altın (USD/ons)	1.243	0,31 ↑

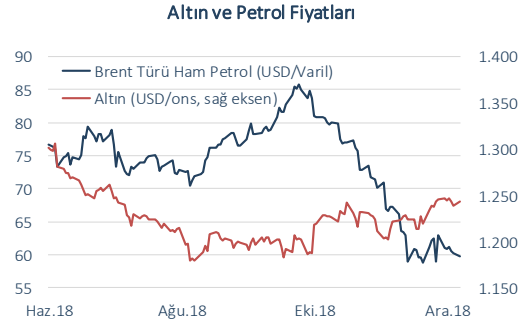
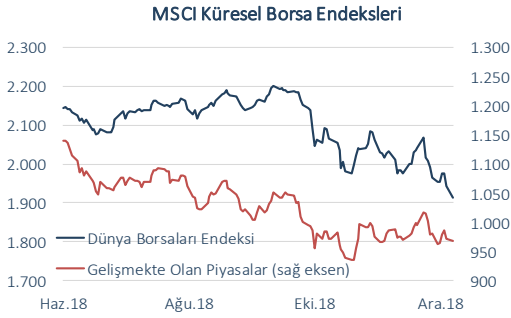
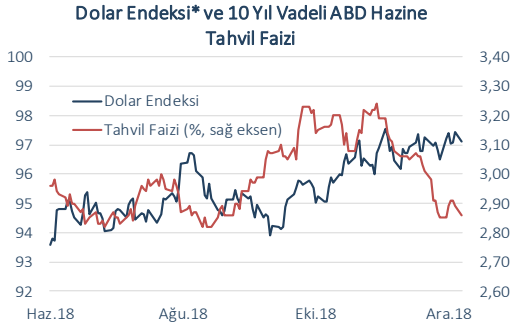
Risk Göstergeleri	Kapanış	Değişim
ABD Hazine Tahvil Faizi*	%2,86	4 bp ↓
CDS-TR (5-Y)	378	3 bp ↓

(*) 10-Y

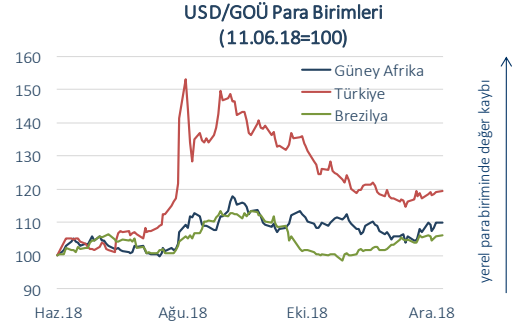
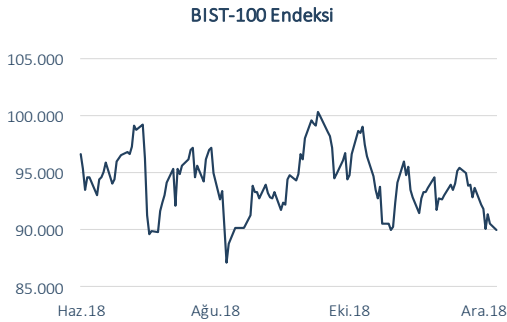
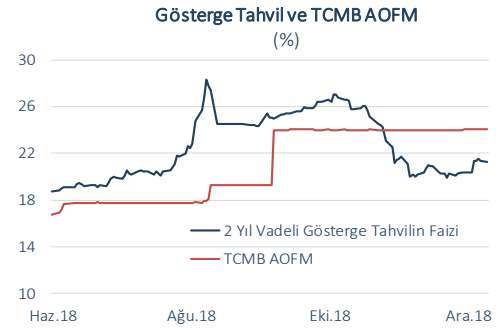
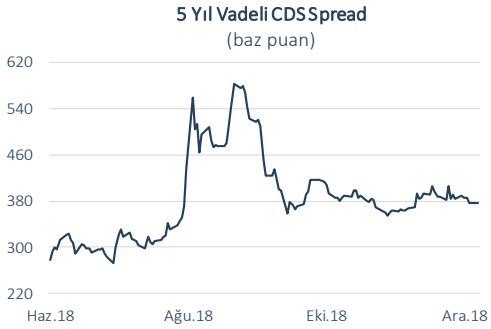
Yurt İçi Piyasalar	Kapanış	%Değişim
BIST-100	89.962	0,63 ↓
USD/TL	5,3686	0,10 ↑
Euro/TL	6,1092	0,60 ↑
2-Y Gösterge Tahvil Faizi	%21,23	12 bp ↓

Dün	Veri Gündemi				Bugün		
Yurt Dışı	Dönemi	Beklenti	Gerçekleşme	Yurt Dışı	Dönemi	Beklenti	Önceki
Euro Alanı TÜFE (nihai)	Kasım	%2,0	%1,9	ABD Yeni Konut Başlangıçları, yıllık	Kasım	1,2 milyon adet	1,2 milyon adet
Yurt İçi							
Bütçe Dengesi	Kasım	-	+7,6 milyar TL				
Sanayi Üretimi (yıllık değişim)	Ekim	-%4,0	-%5,7	Yurt İçi			
İşsizlik Oranı	Eylül	-	%11,4				

Küresel Piyasalar

Yurt İçi Piyasalar

(*) Endeksteeki artış ABD dolarının değer kazandığını gösterir.
Kaynak: Datastream, Reuters, TCMB, TÜİK

Bütün yayınlarımızı <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.